

Claudia Durastanti hybridværk kortlægger familiens genkendelige upålideligheder og sprogets uoverskuelighed

Med *Fremmede jeg kender* placerer Claudia Durastanti sig som en utrolig stærk forfatterstemme, hvis kaotiske opvækst giver læseren en unik prisme til at forstå de familietraumer, der er med til at udgøre et menneskeliv. Durastanti dykker ned i de myter, der har omgivet hende hele livet, og væver dem sammen til en broget fortælling, hvor virkelighed, fiktion og utallige genretræk smelter sammen. Bogen bevæger sig ubesværet mellem geografiske steder og kulturelle sfærer, fra Brooklyn til den lille flække Basilicata i det sydlige Italien, og fra en mangfoldighed af sprog til en døv identitet. Durastanti skaber et levende portræt af en tilstand af at være fanget i "in-betweenness," hvor man konstant balancerer forskellige sprog, klasser og kulturer.

Bogens titel, "Fremmede jeg kender," lægger kimen til værkets undersøgelse af identitet, kultur og de relationer, der præger Claudias liv; som barn af døve forældre og med en turbulent opvækst i to forskellige kulturer og lande, er Claudia aldrig helt tæt på de mennesker, som hun burde kende bedst. Samtidig står titlen i sin egenhed som et nik til den verdenslitteratur, der har været med til at forme både romanens fortæller og forfatteren selv. Således falder Durastanti også undervejs ind i filosoferende tanker om litteraturens behandling af ensomhed, som den ser ud i eksempelvis Alberts Camus' *Den Fremmede*. Allerede med titlen er vi på vej ind i en fortælling, der bevæger sig langt ud over de konventionelle grænser for en traditionel udviklingsroman. Durastanti har formået at skabe et hybridværk, der på fornemmeste vis springer genregrænser og blander elementer af dannelsesroman, autobiografi og essayform.

Allerede fra første side bliver det klart, at Claudia er vokset op med et utal af ubesvarede spørgsmål og må navigere gennem en virkelighed, hvor sandheden er skiftende og uforudsigelig. Forældrene er ikke engang enige om, hvordan de mødte hinanden, så selv de mest grundlæggende historier synes at være flygtige og sammenviklede. Bogen er bygget op om de familiære myter, Claudia er udgjort af og kun har adgang til gennem forældrenes fortællinger. Ved at fremstille forældrene som upålidelige fortællere, gennemsyres værket af den samme upålidelighed, som har gennemsyret Claudias opvækst. Det er et eminent greb, der lukker læseren helt ind i Claudias følelsesverden.

Forholdet mellem fiktion og virkelighed er præsent gennem hele værket, ikke blot i den grundlæggende upålidelige præmis, men også i Claudias forhold til sine forældre. Fiktion er et sprog for sig selv, og

netop kommunikation, eller manglen på samme, spiller en afgørende rolle i Claudias opvækst. Claudia vokser op i en familie, hvor tegnsprog aldrig bliver en kommunikationsform, og hvor forståelsen hele tiden brister. Det skaber en dyb følelse af isolation og ensomhed, hvor sproget konstant veksler mellem at være en kilde til kontakt og adskillelse. Fiktionens sprog bliver billedet på den kløft:

”Min mor hader fiktion. Når vi ser tv, kommer der altid et tidspunkt hvor hun spørger: >>Er det en sand historie? <<, også selvom det er en gyserfilm vi ser (...) Min far hadede også fiktion. For ham var film som Scarface og The Evil Dead dokumentarer, fortællinger fra det virkelige liv. Hver gang jeg forsøgte at forklare ham at >>Det her er ikke sket i virkeligheden<< og introducerer ham for fiktionens finesser, protesterede han og affejede mig totalt, nogle gange i raseri. Hvis jeg sagde til min mor at den film vi lige havde set, ikke var en biopic, var den intet værd for hende. Hun tror stadig at Eksorcisten er et realistisk hovedværk. De tolker begge to livet som en kendsgerning og holder fast i ordene som de er, men de er også mistroiske som så mange andre døve, altid bange for at folk skal bygge yderligere betydninger sammen bag deres ryg. For mine forældre er en rose er en rose virkelig en rose, men er den virkelig?”

Fremmede jeg kender kunne hurtigt være blevet en offerhistorie, for det er ikke en nem opvækst Claudia og hendes bror er igennem. Sommetider er Claudias barndomshistorier om forsømmelse og svigt, så hjerteskrærende modbydelige, at de snildt kunne oversættes til en socialrealistisk spillefilm, som de fleste ville få ondt i maven af og knibe en tåre til. Men Durastanti formår at beskrive hændelserne i så nøgterne og præcise vendinger, der balancerer det rørende med det

humoristiske, i en sådan grad, at hun får delt sin livshistorie uden det virker som en søgen efter medlidenhed eller som en jagt på, at være den, der har haft det sværest. Som læser forstår man nemlig hurtigt, at Durastanti anser alle liv og alle lidelser for relative, og på den måde får hun omsat en utrolig personlig historie til en fortælling om alt det, vi som mennesker er udgjort af.

I bogens sidste del bevæger Durastanti sig over i et mere essayistisk islæt, der samler op på de mange filosofiske overvejelser, hendes erindringer leder op til. Hun beskæftiger sig med alt fra sprogets forhold til klasse til populærkulturen og disses dannende effekter. Når Dylan McKay fra Beverly Hills 90210 behandles med ligeså stor værdighed som Albert Camus, bliver det tydeligt, at Durastanti har fanget tidsånden og forstået sit antropologiske studie fuldt ud. Samtidig skriver hun sig ind i en art feministisk tradition af andre skrivende kvinder. Selvom bogen ikke synes at være et egentlig feministisk projekt og ikke beskæftiger sig særlig aktivt med kønsspørgsmålet, refererer Durastanti både direkte og indirekte til tekster som Virginia Woolfs *A Room of Ones Own*. Det er særligt tydeligt i hendes nøgterne betragtninger af det at blive en voksen kvinde; ”Mens han skrev koder, skrabede jeg mug af væggene i det hus vi lige havde lejet, og gik rundt i haven. Jeg levede kun i weekenden når han kom tilbage. Resten af tiden barrikaderede jeg mig i huset med hænderne foldet over brystet, som en perfekt kopi af et spøgelse. Uden at opdage det var jeg blevet en hustru.”

I disse sidste essayistiske kapitler udfordrer Durastanti for alvor genrekonventionerne, og trækker os med ind i en mere tænksom og introspektiv tone. Hun foretager sig ikke kun et litterært flot skift i

registret, men formår også at bruge de mere filosofiske overvejelser til at binde hele denne hybrid sammen på elegant vis. Gennem Claudias barndom og ungdomsmemoirer er det tydeligt, at sprog, immigration, svigt og klasse er sammenhørende kategorier, og det hele går op i en højere enhed når den mere voksne Claudia i nutid binder alle disse emner sammen med en afsluttende reflekterende stemme.

Claudia Durastantis skaber ikke blot en personlig erindringsfortælling, men udforsker også på nærmest antropologisk vis vores sprog, relationer og den skrøbelige grænse mellem fiktion og virkelighed. *Fremmede jeg kender* er med god grund blevet kaldt et litterært mesterværk af anmeldere, og jeg kan ikke gøre andet end stemme i koret, og udråbe bogen til en potentiel ny klassiker.

Tidspunkt: 11-08-2023

Forfatter: Claudia Durastanti

Titel: Fremmede jeg kender

Originaltitel: La straniere

Oversat af: Majse Aymo-Boot

Sider: 276

Pris: 249.95

Forlag: Vinter Forlag

Facebook < <https://www.facebook.com/litteraturnu> > / Instagram <

<https://www.instagram.com/litteraturnu.dk/> >

Hjemmesiden er lavet i samarbejde med Hilsen IT < <https://hilsen.it/>>